

Rady a tipy: Zákon č. 269/2021 Sb. (o občanských průkazech)

- Novou součástí občanského průkazu (Dále jen „OP“) jsou biometrické údaje (zobrazení obličeje a otisky dvou prstů rukou); z toho plyne, že žádost podává občan vždy osobně. Obce tak nebudou vyhovovat žádostem podaným dálkově.
- Obvykle OP vydávají obecní úřady obce s rozšířenou působností (u Prahy pak k tomu úřad městské části, který je určen Statutem hlavního města Prahy); u dítěte mladšího 15 let podává žádost osoba oprávněná za něj jednat (obvykle zákonný zástupce), ovšem za přítomnosti tohoto dítěte.
- Formulář žádosti o OP je oprávněn vyplnit jen úředník (jde o aplikaci přístupnou pouze úředníku); předpokládá se tedy spolupráce mezi úředníkem a žadatelem.
- Úřední osobě je při žádosti o první OP nutné předložit rodný list.
- Občanský průkaz lze vydat ve 4 lhůtách (30 dnů, 120 dnů, 24 hodin a 5 pracovních dnů).
- Biometrické údaje je nutné chránit dle čl. 24 odst. 1 GDPR; zajištění bezpečnosti má proběhnout shodným způsobem jako u agendy cestovních dokladů. Konkrétní nastavení a předpisy zveřejní Ministerstvo vnitra.
- Budou existovat dva druhy OP; OP s biometrickými údaji a „dočasný OP“, který nebude obsahovat biometrické údaje; jeho platnost je omezena maximálně na rok (u katastrof 2 měsíce, v případě technických poruch v systému správy občanských průkazů – dále jen Technická závada – pak 5 měsíců). Dočasný OP lze vydat i v případě Technické závady trvající déle než 7 dnů nebo v případě přírodní katastrofy.
- Agenda matrik je zákonem zcela zrušena; matriky tedy nebudou činit na úseku občanských průkazů žádné úkony.
- Žadatel může v žádosti označit obec (správní úřad), kde bude chtít OP vyzvednout.
- Bude-li mezi údaji sdělenými žadatelem a známými úřadu rozdíl, vyzve správní orgán žadatele o doložení údajů pro odstranění rozporů, rozpory musí být odstraněny před podáním žádosti o vydání OP.

- Při podání žádosti opatří správní orgán biometrické údaje, žadatel žádost před úřední osobou podepíše digitalizovaným podpisem. Totéž platí při převzetí OP.
- Výrobu OP a výzvu žadatele k převzetí OP zajišťuje Ministerstvo.
- V OP nebude uváděn titul ani rodné číslo; rodné číslo ovšem až od 1. 1. 2024; do této doby bude evidováno rodné číslo i u nových OP.
- Při převzetí OP lze provést aktivaci nebo úpravu dat pro elektronické využití OP; toto se provádí před úřední osobou.
- Změny v OP lze provést oddělením, to provádí obecní úřad/matrika.
- Obecní úřad ověřuje na základě žádosti žadatele funkčnost nosiče dat, v němž jsou uvedeny biometrické údaje, a jejich správnost; ověřuje obsah a volnou kapacitu nosiče dat, poskytuje součinnost při správě státních dat pro elektronické využití OP.
- Obecní úřad poskytne držiteli na žádost informace z evidence občanských průkazů.
- Obecní úřad přijímá prohlášení držitele OP, který zakazuje poskytnutí digitálního zpracování své podoby vedené v evidenci občanských průkazů, nebo tento zákaz odvolává.